

SPIS TREŚCI

PODSTAWA PRAWNA.....	1
1. ZAKRES ROBÓT.....	1
2. WYKAZ ISTNIEJĄCYCH OBIEKTÓW BUDOWLANYCH.....	2
3. PRZEWIDYWANE ZAGROŻENIA – SKALA, RODZAJ, MIEJSCE I CZAS WYSTĄPIENIA.....	2
4. INSTRUKTAŻ PRACOWNIKÓW.....	3
5. ŚRODKI TECHNICZNE I ORGANIZACYJNE ZAPOBIEGAJĄCE NIEBEZPIECZEŃSTWOM.....	3
6. ZAGOSPODAROWANIE PLACU BUDOWY.....	3
7. ROBOTY ZIEMNE.....	4
8. ROBOTY BUDOWLANO – MONTAŻOWE.....	5
9. ROBOTY WYKOŃCZENIOWE.....	6
10. MASZYNY I URZĄDZENIA TECHNICZNE UŻYTKOWANE NA PLACU BUDOWY.....	7

INFORMACJA DOTYCZĄCA BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY ZDROWIA

PODSTAWA PRAWNA

- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (*Dz.U. z 2023 r. poz. 682 z późn. zm.*).
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (*Dz. U. z 2017 poz. 2285 z późn. zm.*),
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (*j.t. Dz. U. z 2022 r. poz. 1225 z późn. zm.*).
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003 r. w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (*Dz. U. z 2003r. nr 120 poz. 1126 z późn. zm.*),
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 25 czerwca 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (*Dz.U. 2021 r. poz. 1169 z późn. zm.*).

1. ZAKRES ROBÓT

Przedmiotowa inwestycja zlokalizowana będzie na terenie inwestycyjnym stanowiącym część działek o nr ewid. 948/11, 948/12, nr id. działek: 182103_4.0001.948/11, 182103_4.0001.948/12 obręb 0001 Lesko-Miasto, miasto Lesko, powiat leski, województwo podkarpackie. Prawo do dysponowania na zasadzie własności: Gmina Lesko, ul. Parkowa 1, 38-600 Lesko.

W skład inwestycji wchodzi:

- budowa strefy rekreacyjnej (obejmującej boisko do piłki plażowej z piłkochwytyami, plac zabaw, plac do street workout-u, ścianki wspinaczkowe, ciągi pieszo-rowerowe, wiaty: rowerową, wypoczynkową i grillową oraz inne obiekty małej architektury: kosze na psie odchody, kosze na śmieci, stojaki na rowery, ławki z oparciem, ławki ze stolikiem, leżaki, małą architekturą ogrodową - pergolami),
- zewnętrzne oświetlenie solarne.

Inwestycja realizowana w technologii tradycyjnej:

- zabezpieczenie wykopów,
- roboty ziemne i porządkowe,
- korytowanie pod nawierzchnie,
- usunięcie darni,
- wyrównanie podłoża,
- wykonanie obrzeży ciągów pieszo-rowerowych, chodników, placów,
- wykonanie wykopów pod fundamenty urządzeń i małej architektury,
- wykonanie podbudowy ciągów pieszo-rowerowych,
- wykonanie szalunków,
- roboty fundamentowe - stan „zero”,
- betonowanie chodników,

- wykonanie podbudowy placów zabaw,
- montaż ławek, ławek ze stolikami, leżaków,
- montaż koszy na śmieci, koszy na psie odchody,
- montaż stojaków rowerowych,
- montaż wiat na fundamentach,
- pokrycie dachu blachą,
- wykonanie wykończenia i obróbek blacharskich ochronnych,
- montaż ścianek wspinaczkowych, urządzeń na placu zabaw i urządzeń do street workout-u,
- montaż pergoli,
- posadzenie krzewów ozdobnych,
- wykonanie podbudowy boiska,
- montaż siatki, do gry i piłkochwyty,
- zagospodarowanie zieleni na terenie inwestycji,
- zabezpieczenie sieci wodociągowej rurą ochronną.

2. WYKAZ ISTNIEJĄCYCH OBIEKTÓW BUDOWLANYCH

Na omawianym terenie inwestycyjnym w obrębie granic opracowania teren jest wolny od zabudowy.

2.1. Elementy zagospodarowania, które mogą stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi.

Na obszarze terenu inwestycyjnego nie występują elementy zagospodarowania mogące powodować zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi. Podczas budowy takie zagrożenie może stwarzać dźwig, jeżeli zostanie użyty.

3. PRZEWIDYWANE ZAGROŻENIA – SKALA, RODZAJ, MIEJSCE I CZAS WYSTĄPIENIA

3.1 Zagrożenia występujące przy wykonywaniu robót ziemnych:

- upadek pracownika lub osoby postronnej do wykopu (brak wygradzenia wykopu balustradami; brak przykrycia wykopu),
- zasypanie pracownika w wykopie wąsko przestrzennym (brak zabezpieczenia ścian wykopu przed obsunięciem się; obciążenie klina naturalnego odłamu gruntu urobkiem pochodzącym z wykopu),
- potrącenie pracownika lub osoby postronnej łyżką koparki przy wykonywaniu robót na placu budowy lub w miejscu dostępnym dla osób postronnych (brak wygradzenia strefy niebezpiecznej).

3.2 Zagrożenia występujące przy wykonywaniu robót budowlano – montażowych:

- upadek pracownika z wysokości;

3.3 Zagrożenia występujące przy wykonywaniu robót budowlanych przy użyciu maszyn i urządzeń technicznych:

- pochwycenie kończyny górnej lub kończyny dolnej przez napęd (brak pełnej osłony napędu),
- potrącenie pracownika lub osoby postronnej łyżką koparki przy wykonywaniu robót na placu budowy lub w miejscu dostępnym dla osób postronnych (brak wygradzenia strefy niebezpiecznej),
- porażenie prądem elektrycznym (brak zabezpieczenia przewodów zasilających urządzenia mechaniczne przed uszkodzeniami mechanicznymi),
- niebezpieczeństwo związane z zerwaniem się materiału transportowanego i uszkodzeniami dźwigu.

3.4 Zagrożenia występujące przy wykonywaniu więźby dachowej i pokrycia dachowego:

- ryzyko upadku z wysokości przy wykonywaniu robót w obrębie skraju dachu,
- niebezpieczeństwo upadku przedmiotów z wysokości (dachu).

3.5 Zagrożenia występujące przy wykonywaniu elewacji budynku:

- ryzyko upadku z wysokości.

4. INSTRUKTAŻ PRACOWNIKÓW

Przed przystąpieniem do wykonywania robót budowlanych należy przeszkolić pracowników w zakresie przepisów BHP oraz dopuścić do wykonywania robót tylko tych, którzy posiadają zdolność do pracy na wysokości. Sposób prowadzenia instruktażu pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych:

- **Przy wykonywaniu konstrukcji i pokrycia dachu:**

Wszyscy pracownicy powinni być zapoznani z przepisami zawartymi w rozporządzeniu j.w.; (Dz.U. z 2003 nr 47 poz. 401 z późn. zm.) rozdział 9 Roboty na wysokościach.

- **Przy wykonywaniu prac z użyciem dźwigu:**

Wszyscy pracownicy powinni być zapoznani z przepisami zawartymi w rozporządzeniu j.w.; (Dz.U. z 2003 nr 47 poz. 401 z późn. zm.) rozdział 7 Maszyny i inne urządzenia techniczne.

5. ŚRODKI TECHNICZNE I ORGANIZACYJNE ZAPOBIEGAJĄCE NIEBEZPIECZEŃSTWOM

Wszystkie stosowane materiały budowlane, izolacyjne i malarskie muszą posiadać atest sanitarno – higieniczny dopuszczający do stosowania w budownictwie przeznaczonym na pobyt ludzi.

6. ZAGOSPODAROWANIE PLACU BUDOWY

- Teren budowy lub robót powinien być ogrodzony lub skutecznie zabezpieczony przed osobami postronnymi. W ogrodzeniu placu budowy lub robót powinny być wykonane oddzielne bramy dla ruchu pieszego oraz pojazdów mechanicznych i maszyn budowlanych.

- Dla pojazdów używanych w trakcie wykonywania robót budowlanych należy wyznaczyć i oznakować miejsca postojowe na terenie budowy.
- Drogi i ciągi piesze na placu budowy powinny być utrzymane we właściwym stanie technicznym. Nie wolno na nich składować materiałów, sprzętu lub innych przedmiotów.
- Drogi komunikacyjne dla wózków i taczek oraz pochylnie, po których dokonuje się ręcznego przenoszenia ciężarów nie powinny mieć spadków większych niż 10%.
- Przejścia o pochyleniu większym niż 15% należy zaopatrzyć w listwy umocowane poprzecznie, w odstępach nie mniejszych niż 0,40 m lub schody o szerokości nie mniejszej niż 0,75 m, zabezpieczone, co najmniej z jednej strony balustradą.
- Strefa niebezpieczna, w której istnieje zagrożenie spadania z wysokości przedmiotów, powinna być ogrodzona balustradami i oznakowana w sposób uniemożliwiający dostęp osobom postronnym.
- Przejścia, przejazdy i stanowiska pracy w strefie niebezpiecznej powinny być zabezpieczone daszkami ochronnymi.
- Instalacje rozdziału energii elektrycznej na terenie budowy powinny być zaprojektowane i wykonane oraz utrzymywane i użytkowane w taki sposób, aby nie stanowiły zagrożenia pożarowego lub wybuchowego, lecz chroniły pracowników przed porażeniem prądem elektrycznym.
- Roboty związane z podłączeniem, sprawdzaniem, konserwacją i naprawą instalacji i urządzeń elektrycznych mogą być wykonywane wyłącznie przez osoby posiadające odpowiednie uprawnienia.
- Żurawie samojezdne, koparki i inne urządzenia ruchome, które mogą zbliżyć się na niebezpieczną odległość napowietrznych lub kablowych linii elektroenergetycznych, powinny być wyposażone w sygnalizatory napięcia.
- Przewody elektryczne zasilające urządzenia mechaniczne powinny być zabezpieczone przed uszkodzeniami mechanicznymi, a ich połączenia z urządzeniami mechanicznymi wykonane w sposób zapewniający bezpieczeństwo pracy osób obsługujących takie urządzenia.
- Odległość stosów przy składowaniu materiałów nie powinna być mniejsza niż: 15m.
- Teren budowy powinien być wyposażony w sprzęt niezbędny do gaszenia pożarów, który powinien być regularnie sprawdzany, konserwowany i uzupełniany, zgodnie z wymaganiami producentów i przepisów przeciwpożarowych.

7. ROBOTY ZIEMNE

- Roboty ziemne powinny być prowadzone na podstawie projektu określającego położenie instalacji i urządzeń podziemnych, mogących znaleźć się w zasięgu prowadzonych robót.

- Wykonywanie robót ziemnych w bezpośrednim sąsiedztwie sieci, takich jak: elektroenergetyczne, gazowe, telekomunikacyjne, wodociągowe i kanalizacyjne, powinno być poprzedzone określeniem przez kierownika budowy bezpiecznej odległości, w jakiej mogą być one wykonywane od istniejącej sieci i sposobu wykonywania tych robót.
- W czasie wykonywania wykopów w miejscach dostępnych dla osób niezatrudnionych przy tych robotach, należy wokół wykopów pozostawionych na czas zmroku i w nocy ustawić balustrady zaopatrzone w światło ostrzegawcze koloru czerwonego.
- Wykopy o ścianach pionowych nieumocnionych, bez rozparcia lub podparcia mogą być wykonywane tylko do głębokości 1,0 m w gruntach zwartych, w przypadku, gdy teren przy wykopie nie jest obciążony w pasie o szerokości równej głębokości wykopu.
- Wykopy bez umocnień o głębokości większej niż 1,0 m, lecz nie większej od 2,0 m można wykonywać, jeżeli pozwalają na to wyniki badań gruntu i dokumentacja geologiczno – inżynierska.
- Jeżeli wykop osiągnie głębokość większą niż 1,0 m od poziomu terenu, należy wykonać zejście (wejście) do wykopu.
- Należy również ustalić rodzaje prac, które powinny być wykonywane przez co najmniej dwie osoby, w celu zapewnienia asekuracji, ze względu na możliwość wystąpienia szczególnego zagrożenia dla zdrowia lub życia ludzkiego.
- Prace w wykopach i wyrobiskach o głębokości większej od 2,0 m powinny być wykonywane przez co najmniej 2 osoby w celu zapewnienia asekuracji.
- Składowanie urobku, materiałów i wyrobów jest zabronione:
 - a) w odległości mniejszej niż 0,60 m od krawędzi wykopu, jeżeli ściany wykopu są obudowane oraz jeżeli obciążenie urobku jest przewidziane w doborze obudowy,
 - b) w strefie klina naturalnego odłamu gruntu, jeżeli ściany wykopu nie są obudowane.
- Ruch środków transportowych obok wykopów powinien odbywać się poza granicą klina naturalnego odłamu gruntu.
- Przebywanie osób pomiędzy ścianą wykopu a koparką, nawet w czasie postoju jest zabronione.
- Zakładanie obudowy lub montaż rur w uprzednio wykonanym wykopie o ścianach pionowych i na głębokości powyżej 1,0 m wymaga tymczasowego zabezpieczenia osób klatkami osłonowymi lub obudową prefabrykowaną.

8. ROBOTY BUDOWLANO – MONTAŻOWE

- Roboty montażowe konstrukcji stalowych i prefabrykowanych elementów wielkowymiarowych mogą być wykonywane na podstawie projektu montażu oraz planu „BIOZ” przez pracowników zapoznanych z instrukcją organizacji montażu oraz rodzajem używanych maszyn i innych urządzeń technicznych.

- Przebywanie osób na górnych płaszczyznach ścian, belek, słupów, ram lub kratownic oraz na dwóch niższych kondygnacjach, znajdujących się bezpośrednio pod kondygnacją, na której prowadzone są roboty montażowe, jest zabronione.
- Zabronione jest w szczególności:
 - a) przechodzenia osób w czasie pracy żurawia pomiędzy obiektami budowlanymi a podwoziem żurawia lub wychylania się przez otwory w obiekcie budowlanym,
 - b) składowanie materiałów i wyrobów pomiędzy skrajnią żurawia budowlanego lub pomiędzy torowiskiem żurawia a konstrukcją obiektów budowlanych lub jego tymczasowymi zabezpieczeniami.
- W czasie montażu, w szczególności słupów, belek i wiązarów, należy stosować podkładki pod liny zawiesi, zapobiegające przetarciu i załamaniu lin.
- Podnoszenie i przemieszczanie na elementach prefabrykowanych osób, przedmiotów, materiałów lub wyrobów jest zabronione.
- Osoby przebywające na stanowiskach pracy, znajdujące się na wysokości co najmniej 1,0 m od poziomu podłogi lub ziemi, powinny być zabezpieczone balustradą przed upadkiem z wysokości.
- Otwory w stropach, na których prowadzone są prace lub do których możliwy jest dostęp ludzi, należy zabezpieczyć przed możliwością wypadnięcia lub ogrodzić balustradą.
- W przypadku, gdy zachodzi konieczność przemieszczenia stanowiska pracy w pionie, linka bezpieczeństwa szelek bezpieczeństwa powinna być zamocowana do prowadnicy pionowej za pomocą urządzenia samohamującego.
- Osoby korzystające z urządzeń krzesełkowych, drabin linowych lub ruchomych podestów roboczych powinny być dodatkowo zabezpieczone przed upadkiem z wysokości za pomocą prowadnicy pionowej, zamocowanej niezależnie od lin nośnych drabiny, krzeselka lub podestu.
- Prace na wysokości powyżej 2,0 m w przypadkach, w których wymagane jest zastosowanie środków ochrony indywidualnej przed upadkiem z wysokości powinny być wykonywane przez co najmniej 2 osoby w celu zapewnienia asekuracji.

9. ROBOTY WYKOŃCZENIOWE

- Montaż rusztowań, ich eksploatacja i demontaż powinny być wykonane zgodnie z instrukcją producenta lub projektem indywidualnym.
- Osoby zatrudnione, przy montażu i demontażu rusztowań oraz monterzy podestów roboczych powinny posiadać wymagane uprawnienia.
- Osoby dokonujące montażu i demontażu rusztowań obowiązane są do stosowania urządzeń zabezpieczających przed upadkiem z wysokości.
- Przed montażem i demontażem rusztowań należy wyznaczyć i wygrodzić strefę niebezpieczną.

- Rusztowania z elementów metalowych powinny być uziemione i posiadać instalację piorunochronną.
- Dopuszcza się wykonywanie robót malarskich przy użyciu drabin rozstawnych tylko do wysokości nieprzekraczalnej 4,0 m od poziomu podłogi. Drabiny należy zabezpieczyć przed poślizgiem i rozsunięciem się oraz zapewnić ich stabilność.
- W pomieszczeniach, w których będą prowadzone roboty malarskie roztworami wodnymi, należy wyłączyć instalację elektryczną i stosować zasilanie, które nie będzie mogło spowodować zagrożenia prądem elektrycznym.
- Przy ręcznej lub mechanicznej obróbce elementów kamiennych, pracownicy powinni używać środków ochrony indywidualnej, takich jak: gogle lub przyłbice ochronne, hełmy ochronne, rękawice wzmocnione skórą, obuwie z wkładkami stalowymi chroniącymi palce stóp.
- Stanowiska pracy powinny umożliwić swobodę ruchu, niezbędną do pracy.

10. MASZyny I URZĄDZENIA TECHNICZNE UŻYTKOWANE NA PLACU BUDOWY

- Maszyny i inne urządzenia techniczne oraz narzędzia zmechanizowane powinny być montowane, eksploatowane i obsługiwane zgodnie z instrukcją producenta oraz spełniać wymagania określone w przepisach dotyczących systemu oceny zgodności.
- Maszyny i inne urządzenia techniczne, podlegające dozorowi technicznemu, mogą być używane na terenie budowy tylko wówczas, jeżeli wystawiono dokumenty uprawniające do ich eksploatacji.
- Operatorzy lub maszyniści żurawi, maszyn budowlanych, kierowcy wózków i innych maszyn o napędzie silnikowym powinni posiadać wymagane kwalifikacje.
- Stanowiska pracy operatorów maszyn lub innych urządzeń technicznych, które nie posiadają kabin, powinny być zadaszone i zabezpieczone przed spadającymi przedmiotami, osłonięte w okresie zimowym.

OPRACOWAŁA:

MGR INŻ. ARCH. AGNIESZKA PUCHYR

6/PKOKK/2013

UPRAWNIENIA BUDOWLANE W SPECJALNOŚCI
ARCHITEKTONICZNEJ DO PROJEKTOWANIA BEZ
OGRANICZEŃ